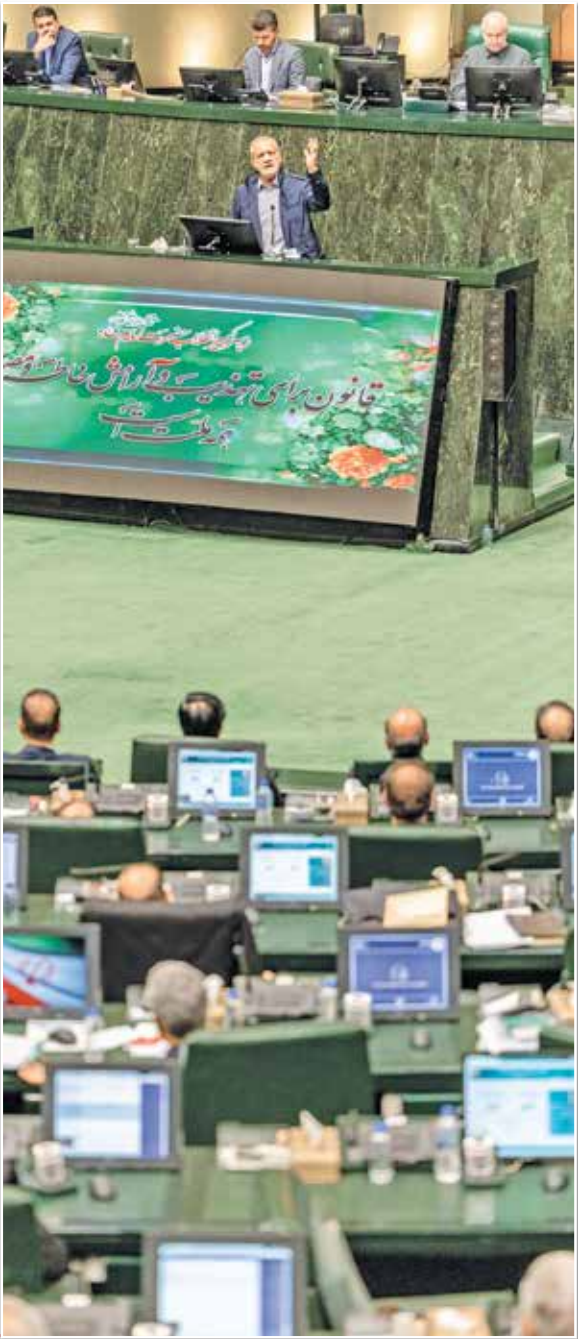

عصر پاریان.ir

نمایندگان مجلس، فعالان سیاسی و کنشگران مدنی در گفت‌وگو با «ایران» سخنرانی سه‌شنبه گذشته پزشکيان در مجلس را ارزیابی کردند

استقبال از نطق ملی

گزارش

رضوانه رضایی پور: الهام یوستی

گروه سیاسی

چیز بسیار اندکی، کسی نگفت رئیس جمهوری در نطق سه‌شنبه مجلس بد گفت. سخنان پزشک‌های نوعی تازگی در خود داشت. تازگی جای خود اما پرسش را باید اینطور طرح کرد که چرا این سخنان از جانب قاطبه مخاطبان

پذیرفته شد؟ دایره مخاطبان بسیار متنوع بود؛ مردم در سراسر کشور و کارگزاران اجرایی و حکمرانی در هر نهاد. پذیرش عمومی و شنیداری ملی سخنان پزشک‌های را چطور باید دید؟ یک دلیل را می‌توان در تشنگی ایران جست. تشنگی ایران از دو سو است؛ ایران هم تشنه آب است هم تشنه حکمرانی آب. در تشنگی آب، کار به تمایز باران از آسمان کشیده است. در حکمرانی آب نیازمند پیشرفتی هستیم که در سرفت محقق می‌شود. یعنی برای پیشرفت در حکمرانی آب باید اتقندر در تاریخ به عقب پسروی کنیم تا رموز حکمرانی تاریخی آبی ایرانیان در این سرزمین خشک شناسایی و احیا شود. اما می‌توان تشنگی سومی را هم شناسایی کرد:

الگوی جدید حکمرانی در کشور

محمد کاظم انبارلویی
عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی

یکی از ویژگی‌های بارز رئیس جمهوری صداقت و شفافیت در بیان مسائل است. دکتر پزشک‌های از آغاز فعالیت سیاسی خود همواره با نگاهی اصلاح‌گرایانه و رویکردی واقع‌بینانه نسبت به مشکلات کشور سخن گفته است. روز سه‌شنبه در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی نیز آقای پزشک‌های صادقانه ادعای کرد بخش قابل توجهی از مشکلات موجود ناشی از «بدکارکردی و ناکارآمدی در درون دولت» است؛ اعترافی که کمتر

در میان مسئولان ارشد سابق دیده می‌شد. او در کنار پذیرش قصور دولت در برخی حوزه‌های حکمرانی تأکید کرد که برای اصلاح امور باید از درون دولت آغاز کرد نه با مقصر دانستن دیگران. این رویکرد صادقانه و شجاعانه در فضای مدیریتی کشور که معمولاً با «فرار از مسئولیت» همراه است، گامی رو

الگویی برای سایر قوا و نهادها

آیت‌الله سید محمد غروی
مدرسین حوزه علمیه قم

سخنان اخیر رئیس جمهوری در صحن علنی مجلس شورای اسلامی مبنی بر پذیرش تقصیرها و آغاز اصلاحات از درون دولت، اگر به‌صورت واقعی و عملی دنبال شود، می‌تواند گامی بزرگ در مسیر بازسازی اعتماد عمومی باشد. ایشان با صراحت اعلام کردند که دولت اصلاحات را باید از خودش آغاز کند و در رفع ضعف‌ها و کم‌کاری‌ها پیشقدم باشد. این رویکرد در شرایطی که

مردم بیش از هر زمان دیگری خواستار پاسخگویی و شفافیت هستند، اقدامی ارزشمند و قابل تجلیل است.

آغاز اصلاحات از نهاد اجرایی کشور که مسئول مستقیم اجرای سیاست‌ها و پیشبرد فعالیت‌هاست، می‌تواند الگویی برای سایر قوا و نهادها نیز باشد. رئیس جمهوری با طرح این نگاه، عملاً این پیام را داد که حل مشکلات کشور باید بر پایه واقع‌بینی، پذیرش مسئولیت و نکیه بر رضایت مردم استوار باشد، نه بر فراقفنی یا انداختن تقصیرها بر دوش دیگران. اگر دولت به عنوان قوه مجریه و مسئول پیشبرد و اجرای سیاست‌ها در حوزه اجرا، بتواند این رویکرد را به صورت ساختاری در بخش‌های مختلف نظام اداری، اقتصادی و مدیریتی خود پیاده و اجرا کند، بدون تردید بخش بزرگی از نارضایتی‌های عمومی کاهش خواهد یافت. مردمی‌سازی اصلاحات ساختارهای اجرایی و سیاست‌گذاری، به معنای شنیدن صدای مردم و عمل بر اساس مطالبات واقعی آنان است.

صداقت شرط لازم؛ عمل به وعده‌ها شرط کافی

محسن غروبان
استاد حوزه

از زمان آغاز به کار دولت چهاردهم دکتر پزشک‌های با همه‌هایی به‌ویژه از سوی برخی جریان‌ها روبه‌رو بود. این دسته از منتقدان با استناد به برخی وعده‌های محقق نشده در حوزه‌های مختلف، از اقتصاد تا رفح فیلترینگ دولت را مورد حمله قرار می‌دهند. انتقاد و طرح مطالبات حق گروه‌های مختلف مدنی و مردمی است، اما این انتقادها در حالی مطرح می‌شده است که بخشی از مشکلات کشور از جمله بحران آب، کمبود منابع و ضعف زیرساخت‌ها از گذشته باقی مانده است. با وجود این، پزشک‌های در انتخابات وعده‌هایی صریح مطرح کرد و امروز نیز با همان صداقت،

ضعف‌ها و کم‌کاری‌ها را می‌پذیرد. این رفتار مسئولانه قابل تجلیل است و اگر با اقدامات عملی همراه شود، می‌تواند اعتماد عمومی را افزایش دهد. مردم از دولت انتظار دارند علاوه بر پذیرش اشتباهات در مسیر اصلاح و اقدام نیز با شجاعت بیشتری گام بردارد.

رئیس جمهوری با صداقت و شفافیتش می‌تواند سرمایه اجتماعی بزرگی برای دولت خود ایجاد کند، به‌ویژه اگر درباره مسائل کلان در حوزه‌هایی چون سیاست خارجی، تحریم‌ها و اوضاع اقتصادی کشور وضعیت را به روشنی برای مردم تبیین کند که البته دکتر پزشک‌های تا حدودی در این تبیین موفق بوده است. صداقت شرط سیاستمدار و کارگزار دولت است که آقای پزشک‌های از آن برخوردار است، اما باید در نظر داشت شرط کافی برای موفقیت، عمل به وعده‌ها و پاسخ به مطالبه مردم است.

صداقت و صراحت پزشک‌های

جعفر خیرخواهان
اقتصاددان

به جلو محسوب می‌شود. در واقع پذیرش خطا نقطه آغاز اصلاح است و می‌تواند مسیر بازسازی اعتماد عمومی و بهبود کارآمدی نظام اجرایی را هموار سازد. البته آقای پزشک‌های در انتخابات نیز بارها اعلام کرده بود که «برنامه هفتم توسعه، برنامه دولت من است» و در پاسخ به پرسش‌ها درباره سیاست‌هایش گفته بود: «سیاست من، سیاست رهبری است.» گزارش اخیر دولت به مجلس هرچند از دید نمایندگان کاملاً قابل قبول ارزیابی نشد، اما رئیس جمهوری با پذیرش کاستی‌ها نشان داد به جای توجیه، مسیر اصلاح را برگزیده است. این رویکرد می‌تواند الگوی جدیدی در حکمرانی کشور باشد؛ الگویی که در آن مسئولان به جای انداختن توپ در زمین دیگران، مسئولیت عملکرد خود را می‌پذیرند و برای رفع نواقص گام برمی‌دارند. صداقت، خضوع و پذیرش اشتباهات نه تنها نقطه قوت شخص رئیس جمهوری، بلکه سرمایه‌ای برای اعتمادسازی در جامعه است. سرمایه‌ای که می‌تواند آغازگر تحولی مثبت در مسیر اصلاحات واقعی باشد.

ارزش ذاتی و ملی راهبردی پزشک‌های

فیاض زاهد
استاد دانشگاه

از دیدگاه آقای پزشک‌های، حل‌وفصل مجادلات سیاسی در شرایط بحرانی کنونی نیازمند به‌کارگیری همه ظرفیت‌های موجود در ساختار سیاسی و حتی عرصه‌های فراتر از این بود که رؤسای جمهوری پس از انتخاب، به نوعی انزوی ساختاری قرار گرفته‌اند. به این معنی که از یک سو، گاه سایر قوا، با نیازی به همکاری احساس نمی‌کردند سیاست‌های خود را بر همکاری نکردن با برنامه‌های دولت استوار می‌ساختند. در نتیجه، رئیس جمهوری که با پشتوانه افکار عمومی بر سر کار می‌آمد، در مقام عمل، بخش‌های دیگر حکمرانی، روند‌ها را به گونه‌ای جزیره‌ای می‌دیدند که مانع پیشرفت برنامه‌های کشور و دولت می‌شد. از سوی دیگر، در برخی دوره‌ها این دیده شد که رئیس جمهوری بر اساس رویکرد جریان‌های

ایران تشنه صداقت و راستی در گفتار و کردار است. منظور از صداقت در گفتار و راستی در کردار، این است که وقتی مردم روزانه اثر تورم را می‌بینند، هوای شهرهایشان پاک نیست، آب هم زیاد نیست، گفتن از اینکه مشکلی نیست یا امور در حال بهترشدن است، جز گفتاردرمانی نخواهد بود. مسأله سه‌شنبه گذشته در مجلس این بود: پزشک‌های گفتاردرمانی نکرد. در دوران کمبودها و ناترازی‌ها گفتاردرمانی سرکنگبینی است که صفرافزاید. پزشک‌های از تریبون ملی مجلس نخواست شیرین چون سرکنگبین سخن بگویند و بی‌خیال این بشود که صفرافزاید یا نیفزاید. در این برهه این بار واقعاً حساس، پزشک‌های مسئولیت خود را شناخت

موضوعی که اهمیت فراوانی دارد. انتظار می‌رود در دولت و مجموعه همکاران ایشان بویژه در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی شاهد همکاری و هماهنگی باشیم. به نظر می‌رسد چنین وفای و انسجامی هنوز به‌صورت ملموس در دولت مشاهده نمی‌شود. این نکته مهم است، زیرا همان‌طور که آقای پزشک‌های به‌درستی گفته‌اند، مردم عملکرد را فقط به یک دستگاه یا قوه نسبت نمی‌دهند، بلکه کل حکمرانی را در نظر می‌گیرند و براساس کارایی آن قضاوت می‌کنند. به تعبیر درست ایشان، همه ما در یک کشتی نشسته‌ایم و نباید بی‌تفاوت باشیم. انتظار می‌رود درون دولت نیز این روحیه همدلی و هماهنگی در تصمیم‌گیری‌ها نمود بیشتری پیدا کند. لازم است وفای و انسجام واقعی میان نهادها ایجاد شود تا مسیر روشنی برای اصلاحات مفید و معنادار کشوده شود. به نظر می‌رسد هنوز کاستی‌هایی وجود دارد و گاهی فعالیت‌های دستگاه‌ها بدون هماهنگی پیش می‌رود که در نهایت زیان آن متوجه کل کشور خواهد بود.

اصلاح، مسئولیتی جمعی است

محمدتقی فاضل میبدی
استاد حوزه

سخنان اخیر رئیس جمهوری در مجلس شورای اسلامی مبنی بر ضرورت دیدن نارضایتی مردم، پذیرش مشکلات و ادعای به‌کم‌کاری‌ها نشان از صداقت و پاسخگویی ایشان دارد. اینکه عالی‌ترین مقام اجرایی صراحتاً بپذیرد در برخی حوزه‌ها ضعف وجود دارد، اقدامی ارزشمند و در مسیر اصلاح امور است.

اما باید توجه داشت که اداره کشور فقط بر عهده قوه مجریه نیست و اصلاحات واقعی در نظام سیاست‌گذاری و اجرا زمانی به ثمر می‌نشیند که همه ارکان در این مسیر همراه شوند. اگر قرار است وضعیت کشور بهبود یابد همه نهادها، قوا

و سازمان‌های تصمیم‌گیر نیز باید همان‌گونه که رئیس جمهوری با شجاعت به ضعف‌های دولت اشاره کرد، سهم خود را در مشکلات بپذیرند. اصلاح ساختارها و بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی مردم و کشور نیازمند عزم ملی و همکاری هماهنگ همه بخش‌هاست. پذیرش تقصیرها و کم‌کاری‌ها گام اول در مسیر اصلاح است، اما گام دوم و مهم‌تر، اقدام عملی برای رفع آن‌هاست. رئیس جمهوری با نقد صریح عملکرد دستگاه‌های اجرایی نشان داد که اهل مباحثات نیست. اما انتظار مردم این است که در کنار نقد، راه‌حل‌های اجرایی نیز ارائه و پیگیری شود.

به دیگر سخن، دولت باید از مرحله نقد به مرحله اصلاح برسد تا اعتماد عمومی تقویت شود. در عین حال نباید فراموش کرد مسئولیت اداره کشور صرفاً بر دوش قوه مجریه نیست. حل یا پیگیری بخش قابل‌توجهی از مسائل خارج از توان و حوزه اختیارات دولت است. بنابراین پذیرش واقعیت‌ها و بیان صادقانه مشکلات گامی رو به جلو است، اما مداوم این مسیر تنها زمانی نتیجه‌بخش خواهد بود که همه ارکان در مسیر اصلاحات واقعی و پایدار گام بردارند.

نگاه پزشک‌های به همه دولت تسری یابد

حسین نورانی‌زاد
عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت

مسعود پزشک‌های انسانی صادق، زلال و نیک‌نیت است؛ مردی که صمیمانه قصد خدمت دارد و تا سر حد توان خود برای حل مسائل کشور می‌کوشد. نه اهل نهانه‌گیری است، نه فراتر از توان و توانش وعده‌پردازی و رویاسازی کرده و نه در پی اثبات خویش بوده است. او تنها می‌خواهد تا جایی که می‌تواند، گرهی از کار این کشور بگشاید. این روحیه، ستودنی و سرمایه‌ای ارزشمند برای ایران است؛ به‌ویژه اگر همه با همین نگاه و نیت، به پاری او برخیزند و با همان رویکرد خیرخواهانه به مسائل کشور بنگرند. البته این به معنای بی‌نیازی دولت و شخص آقای پزشک‌های از نقد نیست. اگر اقتدار متناسب با سلامت نفس و خیرخواهی رئیس دولت ارتقا یابد، این دولت از سطح اداره روزمره امور و اصطلاحاً دولت رفق و ففق فراتر خواهد رفت و به دولتی با نگاه به حل مسأله و تحول‌ساز بدل می‌شود؛ تحولی که همه اجزای کشور بر ضرورت و شتاب در تحقق آن گواهی می‌دهند.

حل مسائل کشور به راهبردهای میان مدت و بلند مدت هم نیاز دارد. به همین دلیل باید در کنار راهکارهایی مانند صرفه‌جویی در هزینه‌های دولت و کوچک‌سازی ساختار اداری، بخش خصوصی را هم تقویت کرد، به نحوی که این بخش بتواند خودش پیششار باشد و مقررات مالی مانع از تمایل آن‌ها به آوردن ارز به درون کشور نشود. با همه این‌ها، در شرایطی که اصلی‌ترین مسأله کشور فشارهای تحریمی ناشی از راهبردهای دشمنان کشور است، اما در همین حال، مهم‌ترین راهکار برای حل مشکلات کشور مقابله با تحریم‌ها از طریق تقویت دیپلماسی با کشورهای منطقه و همسایه است و این مهم نیز به همکاری همه ارکان حاکمیت نیازمند است.

بیان دیگر، وضعیت امروز ما ناشی از ضعف‌ها یا در گذشته است و این «اما» همه سیاست‌سازان و مجریان گذشته را شامل می‌شود. ما همه، تصمیم‌گیران این کشور بوده‌ایم و بد یا خوب، همه ما نسبت به آن مسئول هستیم. این است که امروز هم باید دانست. براین اساس قاعدتاً آنچه رئیس جمهوری در صحن مجلس بیان کرد یا اینکه نسبت به مشکلات قبول مسئولیت کرد، الزاماً به معنای آن نیست که فراموش کنیم در بروز وضعیت موجود کاستی‌های سال‌های گذشته در ادوار دولت‌ها و ادوار مجالس گذشته نقش داشته است. به

مشکلات انباشته شده از گذشته است. با وجود این؛ این دولت مستقر است که به عنوان سکادار دستگاه‌های اجرایی کشور باید مسئولیت بپذیرد وظیفه تغییر و بهبود شرایط را بر عهده بگیرد. برای تحقق این مهم، همچنان که رئیس جمهوری هم ادعای کردند، باید اصلاح از درون خود دولت شروع شود. دولت به معنای مجموعه همه نهادها و دستگاه‌ها و سازمان‌ها، به مجموعه گسترده و هزینه‌بری است که در طول سال‌ها ایده‌های مختلفی برای کوچک‌سازی آن و کاستن از هزینه‌هایش ارائه و حتی تبدیل به قانون شده است. اما نبود اراده کافی در دولت‌های گذشته مانع به نتیجه رسیدن این راهکارها شده است. اکنون به نظر می‌رسد دست کم شخص رئیس جمهوری ایده مشخص و عزمی جزم برای کاستن از هزینه‌های دولت و صرفه‌جویی در هزینه‌های آن دارد که اتفاق مهمی است و می‌تواند زمینه حل بسیاری از مسائل را فراهم کند.

بیان مشکل و اینکه مسئولی شجاعت آن را داشته باشد که بگوید در نهاد تحت مسئولیت مشکلاتی وجود دارد و بالاتر از آن، بگوید مسئولیت این مشکلات و خروجی‌های نامطلوب را می‌پذیرد، اقدامی ارزشمند است و می‌تواند گام اولی باشد که برای حل مسأله برداشته می‌شود. این بخش از سخنان رئیس جمهوری در جمع نمایندگان که با شجاعت و صداقت تمام گفت «ما تقصیر خود را می‌پذیریم و اصلاحات را از خود شروع می‌کنیم» هم باید از همین زاویه ارزیابی کرد. هر یک از مسئولان و صاحبان تریبون در نهادهای مختلف در حدود اثرگذاری خود سهمی در شرایط موجود کشور دارند. همچنان که آنچه امروز سبب نارضایتی مردم از وضعیت معیشتی‌شان شده است، محصول

احمد بیگدلی
عضو کمسیون اجتماعی

واقعیت این است ما ایرانیان در کار جمعی نسبت به گذشته پیشرفت‌های زیادی داشته‌ایم که نمونه آن موفقیت‌های نسل جدید در مسابقات جمعی ورزشی و علمی در همین سال اخیر است که نشان می‌دهد می‌بایست به آینده امیدوار باشیم. با وجود این، همچنان گاهی دخیل کردن سلاقی سیاسی و رویکردهای جناحی سبب می‌شود کارهای اجرایی آنگونه که انتظار می‌رود جلو نرود و مردم، همان‌طور که رئیس جمهوری گفت، این فقدان کارایی و ناکارآمدی را به حساب همه دست‌اندرکاران کشور می‌گذارند که زینبده نظام هماهنگی همه دست‌اندرکاران، مسئولان و کارگزاران در زنجیره خدمت‌رسانی باشیم. امری که هم رضایت خالق را در بر خواهد داشت و هم رضایت مخلوق را.

به تنهایی از ظرفیت لازم برای ایجاد تحول برخوردار نیست. هرچند رئیس جمهوری شخصاً صادق، متفاوت از بسیاری از سیاستمداران گذشته و آشنا با درد مردم است، اما شناخت مشکلات به معنای توانایی حل آنها نیست.

دولت چهاردهم اگرچه میراث‌دار مسائل زیادی بوده، اما پیشرفت‌ها هم در حد انتظار نبوده است. وضعیت اقتصادی این امر را نشان می‌دهد. مردم گرانی‌ها را حس می‌کنند و شاخص‌های معیشتی هم بهبود نیافته است. از همین رو نگرانی از امروز و فردا را می‌توان در بخش‌هایی از جامعه دید. در نهایت، می‌توان گفت واقع‌گرای رئیس جمهوری در بیان وضعیت مثبت و متمایز است، اما محدود بودن ظرفیت دولت مانع از آن شده است که بتوان اقدام مؤثری برای حل بحران‌ها انجام داد.

احمد انارکی
عضو کمسیون اقتصادی مجلس

همه «ما» مسئول هستیم

آنچه مسبب مشکلات موجود در زندگی اقشار مختلف مردم شده است، مشکلاتی نیست که بتوان دلایل و اسباب به وجود آمدنش را صرفاً ناشی از عملکرد یک دولت دانست. براین اساس قاعدتاً آنچه رئیس جمهوری در صحن مجلس بیان کرد یا اینکه نسبت به مشکلات قبول مسئولیت کرد، الزاماً به معنای آن نیست که فراموش کنیم در بروز وضعیت موجود کاستی‌های سال‌های گذشته در ادوار دولت‌ها و ادوار مجالس گذشته نقش داشته است. به